

# SOJA VAN EIGEN BODEM IS KANSRIJK

- Soja is goed te telen in Nederland.
- Het gewas is het meest kansrijk als gmo-vrij nicheproduct.

Bij sojateelt denk je niet gelijk aan Nederland. Toch hebben zo'n 35 Nederlandse akkerbouwers dit jaar een areaal met soja ingezaaid. Ze maakten deel uit van een praktijknetwerk van boeren die de sojateelt op eigen bodem uittesten onder begeleiding van het Praktijkonderzoek Plant en Omgeving (PPO) van Wageningen UR. Ter ondersteuning doet PPO samen met coöperatie Agrifirm proeven met verschillende sojarassen en bemesting.

De teelt is niet bedoeld om Nederland zelfvoorzienend te maken op het gebied van veevoer, vertelt Ruud Timmer van PPO. 'We kunnen best een aardige productie halen in Nederland en de kwaliteit is goed, maar we kunnen niet concurreren tegen de bulkproductie uit Latijns-Amerika.' Timmer ziet echter wel kansen om de groeiende markt voor gmo-vrije soja in Europa te bedienen. 'Meer dan 80 procent van de soja in de wereld is gmo, wij



gaan voor enkele niches. Zoals biologische veehouders die zelf soja verbouwen om er zeker van te zijn dat ze gmo-vrij veevoer hebben. Of gmo-vrije soja voor menselijke consumptie. Denk daarbij aan sojadrinkjes, tofu en vleesvervangers.'

## PUZZELEN

Vooralsnog is de verbouw van soja in Nederland nauwelijks rendabel. 'We zitten nu op een opbrengst van 3 ton per hectare bij een wereldmarktprijs van zo'n 400 euro per ton soja. Gmo-vrije soja kan echter

550 euro per ton opleveren. Als we de opbrengst dan verhogen naar 3,5 a 4 ton per hectare, en dan loont het.'

Daarom doen PPO en Agrifirm al vier jaar rassenproeven met soja op verschillende bodems. Daarbij moet de sojateelt passen in het bouwplan van de akkerbouwer en dat is nog best even puzzelen, zegt Timmer. 'We weten dat soja gevoelig is voor *Sclerotinia*, een bepaalde schimmelziekte die ook in aardappel en peen kan voorkomen, maar niet in graan. Je moet graan dus

niet vervangen door soja in je bouwplan, want dan neemt de ziektedruk toe.' Verder vergt de onkruidbestrijding in soja aandacht en spelen de praktijkonderzoekers met de datum van zaaien en oogsten.

Afgelopen seizoen werd 100 hectare met soja bebouwd in Nederland. Ter vergelijking: de Nederlandse diervoederindustrie gebruikte vorig jaar 700 duizend ton soja, waarvoor 780.000 hectare nodig is in landen als Brazilië, becijferde het LEI deze week. **AS**